

необхідності підготовки багатотомного науково-документального видання про жертви репресій в Україні, що є винятково значущим для глибокого і всебічного вивчення національної історії, особливо тих її сторінок, які протягом тривалого часу невинувато замовчувалися.

Про успішність реалізації україноцентристської (проєвропейської) моделі історичної пам'яті свідчать численні соціологічні дані. Так, за моніторингом Центру Разумкова, на питання «Якби Ви взяли участь у референдумі стосовно вступу України до ЄС, то якби Ви проголосували?» респонденти дали ствердну відповідь (по виборці в цілому) у грудні 2017 р. – 59,5 %, у грудні 2018 р. – 58,9 %, у грудні 2019 р. – 56,5 %, у грудні 2020 р. – 58,2 %, у березні 2021 р. – 59,4 %, а серед тих, хто має намір взяти участь в референдумі (тобто моделювання реального голосування) у грудні 2017 р. – 76,5 %, у грудні 2018 р. – 75,3 %, у грудні 2019 р. – 69,6 %, у грудні 2020 р. – 76,3 %, у березні 2021 р. – 79,6 % [2, с. 108].

Очевидно, що внаслідок повномасштабного вторгнення російських загарбників прихильників радянської (проросійської) моделі історичної пам'яті не залишиться зовсім, а домінуючими принципами політики пам'яті будуть такі тези: Україна – це частина європейської цивілізації; українці як і росіяни та білоруси – самостійний та рівноправний історичний етнос; Україна має відмінну від російської історію, свій історичний процес і відповідно – історичну пам'ять. Отже, в актуальних українських реаліях політика пам'яті відкриває більш широке поле для міжетнічного діалогу та європеїзації.

1. Іваненко В., Кривошеїн В. Державна політика пам'яті в сучасній Україні в умовах інформаційної війни (2014 – 2021 рр.). *Грані*. 2022. Т. 25, № 2. С. 16–21.
2. Україна – ЄС: шлях до політичної асоціації. К.: Центр Разумкова, 2021. 120 с.

Інга ІОАННО

аспірантка кафедри соціально-гуманітарних наук

Навчально-наукового інституту публічної служби

та управління, ДУ «Одеська Політехніка»

МІЖНАРОДНА ПРАКТИКА ІННОВАЦІЙНИХ РІШЕНЬ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

Тези підготовлено в межах наукової теми «Сучасні інновації в системі публічного управління в умовах глобалізаційних ризиків та кризових явищ» і стосуються доцільності інновацій в сучасних комунікаціях в контексті електронного урядування.

Дослідження електронного урядування, у яких розкриваються відносини громадян та влади, організаційні структури державних установ, ефективність уряду, інклюзивність політикостворення процесів, поширення інновацій та управління цифрою епохою, – актуальні для широкої спільноти науковців у сфері державного управління.

Поширення інновацій – не така класична тема у вивченні державного управління, але вона добре пов'язана з літературою про інновації в державному секторі, яка швидко поширюється. Можна навіть стверджувати, що для цієї теми саме технологічні розробки спонукали науковців державного управління вивчати зміни в інший спосіб, але зараз ця структура застосована для вивчення широкого набору соціальних інновацій. Загалом, поширення інновацій електронного уряду, здається, зумовлено здебільшого бажанням відповідати очікуванням зовнішнього світу високотехнологічного уряду, який використовує нові технології [1].

Уряди та громадськість у Європі та в усьому світі звернулися до інновацій у відповідь на різноманітні економічні, екологічні та соціальні проблеми, з якими ми стикаємося. Однак інновації часто опиняються в тому, що в народі називають «долиною смерті» між створенням на початку, розробкою та впровадженням продукту. Отже, переваги інновацій не завжди досягають громадян. Крім того, критично обґрунтоване управління інноваціями має значення, оскільки воно дозволяє керувати інноваціями у відповідь на цінності та кінцеві точки, яких

бажає суспільство. З пандемією COVID-19 ми стали свідками зростання цифрового здоров'я та нових інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ).

Щоб покращити інноваційний процес, необхідно створити відповідну інфраструктуру та добре функціонуючу інноваційну екосистему. Уряди можуть відігравати вирішальну роль у цьому, надаючи правильні політичні рамки, які підтримують інновації та вирішують всю складність інновацій. Крім того, західні країни повинні бути відкритими для навчання у країн, що розвиваються, щоб адекватно задовольнити потребу в доступних рішеннях у сфері охорони здоров'я та ІКТ, а також забезпечити, щоб усі частини суспільства могли брати участь в інноваційному процесі. Щоб забезпечити вирішення вищезгаданих питань, дослідники наголошують на важливості систематичного діалогу на ранніх стадіях. Дотримання основних кроків, викладених у загальній структурі та керівництві з найкращої практики, а також включення систематичного діалогу як ключової концепції в інноваційний процес може допомогти подолати поточні бар'єри та, як наслідок, принести людям проривні відкриття та інноваційні ідеї з бажаною доданою цінністю [2].

Бразильські науковці провели дослідження в галузі електронного урядування, які зобразили практику ІТ-управління в муніципальних органах влади, особливо в країнах, що розвиваються. Ініціативи в галузі ІКТ в урядах спрямовані на демократизацію доступу до інформації та повинні дотримуватися трьох основних принципів: участь громадян, покращення внутрішнього управління та інтеграція з партнерами та постачальниками. Однак загальні рекомендації використовуються не всіма муніципалітетами. Державна політика електронного уряду, що рекомендує загальні принципи в Бразилії, може не досягти очікуваного ефекту, і те ж саме може статися з ініціативами розумного міста. Дослідження електронного уряду та розумних міст у країнах, що розвиваються, мають розглянути кроки, які необхідно зробити на муніципальному рівні. Проблеми не є тривіальними, і дії, які враховують відмінності між містами, можуть сприяти результатам. Муніципальні органи влади відповідають за визначення державної політики відповідно до місцевих пріоритетів. Використання ІКТ може змінити економічний потенціал регіону та створити більшу конкурентоспроможність, призвести до нових можливостей для бізнесу та інновацій, впливаючи на економічний потенціал муніципалітету та його потенціал стати розумним містом [3].

Належне врядування спрямоване на ефективне забезпечення надійного економічного та політичного розвитку націленого на людей. Правильна політика, яка має на меті забезпечити справедливість, розширення можливостей, зайнятість, ефективне надання послуг, ліквідацію бідності та створення здорової соціальної структури, є важливими компонентами, які слід впроваджувати за допомогою належного управління. Кожен з цих аспектів вимагає ефективних засобів і способів, щоб всі розроблені політики реалізуються належним чином і послуги надаються громадянам. Інновації у впровадженні разом з інноваціями в технологічному прогресі створюють кращі й альтернативні способи надання послуг людям. Зміни з часом і збільшення населення зажадали розробки та пошуку нових шляхів реалізації послуг і політики, особливо там, де старі традиційні методи зазнали невдачі [4].

Керуючись «історіями успіху», про які повідомляють компанії приватного сектора, державні установи також почали застосовувати різні технології штучного інтелекту (ШІ) у різних сферах (наприклад, охорона здоров'я, оподаткування та освіта); однак, необхідні широкі дослідження, щоб повністю використати потенціал ШІ в державному секторі та використовувати різні технології ШІ для вирішення важливих проблем/потреб.

Дослідники представили новий підхід, а також архітектуру платформи ІКТ, що підтримує його, для просунутого використання конкретної технології штучного інтелекту, а саме чат-ботів, у державному секторі з метою вирішення важливих проблем, а також покращення комунікації між владою та громадянами. Пропонований підхід ґрунтується на обробці природної мови, машинному навчанні та технологіях аналізу даних, а також використовує наявні дані різних форм (наприклад, документи, що містять законодавство та директиви, структуровані дані з операційних систем державних установ, дані соціальних мереж тощо), з метою розвитку нового цифрового каналу комунікацій громадян та влади.

Використовуючи належним чином структуровані та семантично анотовані дані, цей канал дає змогу «багатшій» та виразнішій взаємодії громадян із владою повсякденною мовою, полегшуючи та просуваючи як пошук інформації, так і проведення транзакцій [5].

У деяких роботах дослідників підсумовуються дві ініціативи щодо штучного інтелекту, що здійснюються в канадській державній службі: консультації з громадськістю та співпраця у складанні алгоритмічної оцінки впливу, а також симпозиум з ШІ та прав людини, проведений Global Affairs Canada. Отримані результати враховують національні консультації з цифрової трансформації та трансформації даних, а також майбутні кроки для більш інклюзивного управління ШІ в Канаді. У дослідженні узагальнено важливі події, пов'язані з управлінням штучним інтелектом у державній службі, і порушуються питання щодо намірів консультацій ISED. Ця консультація здається цікавим артефактом теперішнього підходу ліберального уряду до технологічної політики. Відверто запитуючи громадську думку, уряд, здається, швидко формує політику за допомогою спеціальних консультаційних механізмів. Такий підхід підриває довіру до процесу як способу формулювання прийняття рішень.

Спроби включення в ці експерименти вказують на шлях вперед. До стандартів, що стосуються штучного інтелекту, можна і потрібно підходити з критичної точки зору, яка враховує розробку, розгортання та вплив широкого спектра думок за межами технологічного сектору [6].

Список використаної літератури

1. Meijer, A. J., Manuel Pedro Rodríguez Bolívar, and J. Ramon Gil-Garcia. From e-government to digital era governance and beyond: Lessons from 15 years of research into information and communications technology in the public sector. *Journal of Public Administration Research and Theory*. 2018: 1–6.
2. Schee Genannt Halfmann, Sebastian, et al. Best Practice Guidance for Creation and Management of Innovations in Health care and Information and Communications Technologies. *Omic: a journal of integrative biology*. 26.2. 2022: 106–114.
3. Przeybilovicz, Erico, Maria Alexandra Cunha, and Fernando de Souza Meirelles. The use of information and communication technology to characterize municipalities: who they are and what they need to develop e-government and smart city initiatives. *Revista de Administração Pública* 52 (2018): 630–649.
4. Chhikara, Bhupender S. Good Governance: Role of science, technology and Innovations. *Integrated Journal of Social Sciences*. 2.1 (2015): 7–14.
5. Androutsopoulou, Aggeliki, et al. Transforming the communication between citizens and government through AI-guided chatbots. *Government information quarterly* 36.2 (2019): 358–367.
6. McKelvey, Fenwick, and Margaret MacDonald. Artificial intelligence policy innovations at the Canadian federal government. *Canadian Journal of Communication* 44.2 (2019): 43–50.

Петро КОГУТ

к. і. н., доцент кафедри публічного управління
та публічної служби НУ «Львівська Політехніка»

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПЕРСОНІФІКОВАНИЙ КОНСЕРВАТИЗМ В КОНТЕКСТІ ЦИВІЛІЗАЦІЙНОГО ВИБОРУ УКРАЇНИ

Європейський консерватизм є надзвичайно важливим, фундаментальним елементом в усій системі європейських цінностей. Необхідність осмислення його справжньої, європейського виміру суті та оцінки його традиційного системотворчого значення зумовлена тим, що саме такий методологічний підхід дає можливість виявити глибинний зміст європейської ціннісної системи загалом та наблизитися до її практичного втілення в ціннісну систему України.

Історичне протистояння європейського демократизму та європейського консерватизму зумовлене необхідністю постійного пошуку відносин конструктивної конкуренції між неминучістю запровадження змін (динамічний елемент) та необхідністю збереження